

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Podejmowane działania kierowane są do dzieci i uczniów i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji seksualnej, a przez to zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływać ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu prawidłowo gospodarować czasem wolnym oraz radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi i z przeżywanymi w związku z nimi emocjami.

CEL NADRZĘDNY

*Wszechstronny rozwój osobowości ucznia z uwzględnieniem jego zainteresowań i potrzeb,
przebiegający w sprzyjającym mu środowisku wychowawczym i społecznym.*

CELE GŁÓWNE

- Rozwijanie poczucia godności ludzkiej – kultura osobista, otwartość, wrażliwość.
- Wzmacnianie motywacji do nauki i skuteczności kształcenia.
- Budzenie wrażliwości moralnej.
- Kształtowanie postaw prospołecznych, prorodzinnych i prozdrowotnych.
- Rozwijanie patriotyzmu.
- Tworzenie kultury pozytywnych wzorów – rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów, ćwiczenie zachowań asertywnych, właściwa hierarchizacja wartości.
- Kształtowanie umiejętności budowania więzi międzyludzkich (szacunku, empatii, współpracy).
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości u uczniów i ich rodziców.
- Przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym i cywilizacyjnym.
- Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy w szkole.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.

- Rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
- Rozwój zainteresowań i zdolności uczniów.
- Budowanie więzi ze szkołą.
- Pomoc nauczycieli w wychowawczej roli rodziny.

PLAN PRACY

Zakres	Zadania	Odpowiedzialni
ORGANIZACJA PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY	Poruszanie aktualnych problemów wychowawczych na planowanych zebraniach Rady Pedagogicznej.	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas
	Organizowanie lub umożliwienie nauczycielom udziału w doskonaleniu zawodowym – warsztatów pracy wychowawczej – w miarę potrzeb.	Dyrektor szkoły
	Opracowanie planów wychowawczych klas.	wychowawcy klas
	Prowadzenie dokumentacji o przejawach przemocy, agresji i przestępczości w placówce.	pedagog
	Wypracowanie skutecznych form współdziałania z rodzicami, instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi na polu działania wychowawczego.	wszyscy nauczyciele
	Spotkania zespołów wychowawczych klas.	wychowawcy klas, pedagog
	Przeprowadzanie diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka. Opracowanie rekomendacji do dalszej pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.	nauczyciele, pedagog
PRACA WYCHOWAWCZA W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH I DODATKOWYCH	Uwzględnianie w planach lekcji wychowawczych następujących problemów do omówienia i przeanalizowania – wybrana tematyka powinna być włączona równolegle do realizacji wszystkich przedmiotów nauczania:	wychowawcy klas, pedagog

a) zajęcia poświęcone zdrowiu psychicznemu i fizycznemu z uwzględnieniem sfery duchowej: – w celu motywowania ucznia pomimo ewentualnych niesprzyjających warunków w jego środowisku:

- problemy okresu dorastania,
- zjawisko stresu,
- techniki relaksacyjne,
- przyczyny i skutki sięgania po papierosy, alkohol i narkotyki i inne środki odurzające,
- sposoby spędzania wolnego czasu,

b) zajęcia poświęcone pracy umysłowej:

- jak uczyć się szybko i skutecznie,
- ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem,
- ćwiczenia doskonalące koncentrację uwagi,
- higiena pracy umysłowej w szkole i w domu,
- realizacja postulatu „w zdrowym ciele zdrowy duch”,

c) zajęcia poświęcone umiejętnościom społecznym:

- umiejętność słuchania,
- umiejętność prowadzenia dialogu, porozumiewania się w różnych sytuacjach,
- asertywność,
- radzenia sobie z własną i cudzą agresją,
- tolerancja a miłość,
- konformizm i nonkonformizm,
- efektywne współdziałanie w zespole i podejmowanie wspólnych decyzji,
- umiejętność podejmowania decyzji, w tym w sytuacjach trudnych zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- sztuka przyjaźni,

d) zajęcia poświęcone rodzinie,

	<p>e) zajęcia poświęcone kształtowaniu kulturalnych nawyków (kultura słowa, kultura osobista),</p> <p>f) zajęcia kształtujące postawy proekologiczne, kładące również duży nacisk na wdrażanie w życie zasady niemarnowania żywności,</p> <p>g) zajęcia poświęcone subkulturom młodzieżowym,</p> <p>h) zajęcia poświęcone preorientacji zawodowej,</p> <p>i) zajęcia poświęcone tolerancji oraz wielokulturowości,</p> <p>j) zajęcia poświęcone prawom ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zapoznanie uczniów ze Statutem, ● zapoznanie uczniów z Konwencją o prawach dziecka oraz elementami Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konstytucji RP, itp. 	
<p>INTEGRACJA MIĘDZYNARODOWOŚCIOWA</p>	<p>Obchody Dnia Tolerancji.</p> <hr/> <p>Organizowanie zajęć poświęconych tolerancji i różnicom kulturowym.</p>	<p>nauczyciele, pedagog,</p>
<p>INNA DZIAŁALNOŚĆ POZALEKCYJNA SZKOŁY</p>	<p>Organizowanie uczestnictwa uczniów w konkursach przedmiotowych i podstawowych formach życia kulturalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● organizowanie wycieczek do teatru, kina, muzeum i innych placówek kulturalnych oraz zabytkowych, ● udział uczniów w międzyszkolnych imprezach kulturalnych i konkursach przedmiotowych, ● przedmiotowe, kulturalne i oświatowe współzawodnictwo międzyklasowe, ● organizowanie wycieczek krajoznawczych. 	<p>wychowawcy klas</p>

	<p>Rozwijanie ogólnodostępnych form zajęć sportowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● udział w imprezach międzyszkolnych ● organizowanie wewnętrznych rozgrywek sportowych. 	<p>nauczyciele wychowania fizycznego</p>
	<p>Rozwój samorządowej działalności uczniowskiej w formie Samorządu Szkolnego i Mini – Samorządu Szkolnego.</p>	<p>opiekunowie samorządów, wychowawcy klas</p>
	<p>Propagowanie czytelnictwa i organizacja pracy w bibliotece.</p>	<p>nauczyciele bibliotekarze</p>
	<p>Podejmowanie działań rozwijających zainteresowania, umiejętności i zdolności uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● prowadzenie kół zainteresowań (koła przedmiotowe, dla uczniów zdolnych, plastyczne, muzyczne, teatralne, itd.), ● udział w przeglądach artystycznych, ● organizowanie wystaw plastycznych na terenie szkoły, ● angażowanie uczniów do prac służących poprawie estetyki otoczenia (klasy, korytarze szkolne). 	
	<p>Propagowanie i prowadzenie wolontariatu.</p>	<p>opiekunowie kół, wychowawcy klas, nauczyciele</p>
	<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● realizacja programów profilaktycznych: „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, ● zajęcia kulinarne poświęcone zdrowemu odżywianiu w klasach młodszych, ● rajdy rowerowe. 	

KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI NARODOWEJ	Przeprowadzanie uroczystych apeli i akademii z okazji rocznic i świąt. Pielęgnowanie polskich tradycji narodowych.	według kalendarza imprez i uroczystości na dany rok
	Zorganizowanie i uaktualnianie w klasach gazetek z rocznicami i świątami.	wszyscy nauczyciele
	Poznanawanie piękna ziemi ojczystej poprzez uczestnictwo w wycieczkach i rajdach.	nauczyciele
UROZMAICANIE FORM PRACY Z UCZNIEM	Wprowadzanie nowatorskich metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.	wszyscy nauczyciele
	Włączanie uczniów w tworzenie procesu dydaktycznego.	wszyscy nauczyciele
	Indywidualizacja w procesie dydaktycznym i działalności pozalekcyjnej w celu rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów.	wszyscy nauczyciele
	Wprowadzanie do programów nauczania dodatkowych treści w oparciu o dostępne lub własne programy oraz wykorzystanie działań innowacyjnych.	nauczyciele
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Wspieranie rodziców w edukacji i wychowaniu poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ● organizowanie planowanych spotkań z rodzicami poświęconych działalności szkolnej i określonym zagadnieniom wychowawczym ● spotkania i rozmowy indywidualne z rodzicami, ● organizowanie pogadarek i spotkań ze specjalistami na tematy związane z wychowaniem, zdrowiem psychicznym i fizycznym oraz różnorodnymi zagrożeniami. 	dyrektor szkoły, nauczyciele, pedagog
	Rozpoznawanie środowiska uczniów.	wychowawcy, pedagog
	Włączanie rodziców do pracy wychowawczej szkoły. Organizowanie dni otwartych. Festyn Rodzinny.	nauczyciele

	Spotkania z przedstawicielami lokalnego systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, prawnej, pomocy społecznej i policji.	pedagog
	Wykorzystanie fachowości i kompetencji zawodowych rodziców w procesie pedagogizacji dzieci i młodzieży.	wychowawcy klas
ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM UCZNIÓW	Rozpoznawanie trudności dydaktycznych i wychowawczych uczniów, ich przyczyn; współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.	wychowawcy klas, pedagog, n-le przedmiotu
	Organizowanie zajęć ułatwiających naukę m. in.: zespołów korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć wyrównawczych, indywidualnych konsultacji.	pedagog, wychowawcy klas 1 – 3 i klas 4
	Badania sondażowo – diagnostyczne dzieci w oddziałach przedszkolnych.	wychowawcy klas, pedagog
	Ścisła współpraca wychowawców klas czwartych z nauczycielami nauczania początkowego oraz nauczycieli klas I z nauczycielami edukacji przedszkolnej – wymiana doświadczeń.	wychowawcy klas
	Terapia logopedyczna – rozpoznawanie wad wymowy, zajęcia w szkolnym gabinecie logopedycznym, udzielanie rodzicom wskazówek do ćwiczeń z dzieckiem.	logopeda
ZAPOBIEGANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU I PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	Rozpoznawanie problemów uczniów oraz ich rodzin, otaczanie szczególną opieką i uwagą w sytuacjach wymagających wsparcia i pomocy.	wychowawcy klas, pedagog, pielęgniarka
	<p>Profilaktyka uzależnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dostarczanie (w miarę potrzeb) informacji np. prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z narkotykami, suplementami diety i leków, dopalaczami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi, a także konsekwencji prawnych, ofert pomocy specjalistycznej i procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń uzależnieniami i narkomanią oraz metod współpracy z policją (strona internetowa szkoły, ulotki i gabloty). 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli m.in. poprzez organizowanie pogadanek, szkoleń, spotkań ze specjalistami na temat: <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowania podmiotowych relacji z uczniami i rodzicami, ➤ zdrowia psychicznego dzieci i zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, dopalaczy, suplementów diet i leków, ➤ rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji szkodliwych dla zdrowia oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej. ● Prowadzenie programów profilaktycznych: „Nie pal przy mnie, proszę” w kl. 3 i „Znajdź właściwe rozwiązanie” w kl. 5, „Trzymaj formę”. 	
	<p>Wspieranie uczniów, u których występują zachowania ryzykowne niezdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia, a mogą prowadzić do ryzyka uzależnienia substancjami szkodliwymi dla zdrowia.</p>	<p>wychowawcy klas, pedagog, pielęgniarka</p>
	<p>Pomoc uczniom posiadającym opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej lub diagnozę wewnątrzszkolną poprzez włączanie ich w zajęcia korekcyjno – kompensacyjne.</p>	<p>nauczyciele, pedagog</p>
	<p>Współpraca z Policją, Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami wspierającymi pracę wychowawczą i profilaktyczną szkoły.</p>	<p>nauczyciele, pedagog</p>
<p>PRZECIWDZIAŁANIE CYBERPRZEMOCY</p>	<p>Przeciwdziałanie cyberprzemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Przygotowanie gablot informacyjnych. ● Prowadzenie godzin wychowawczych. ● Spotkania z policjantem. 	<p>nauczyciele</p>

	● Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu.	
POMOC MATERIALNA I OPIEKUŃCZA	Współpraca z instytucjami charytatywnymi: MOPS, PCK, CARITAS, itp.	pedagog, nauczyciele
	Współdziałanie ze świetlicą działającą przy parafii Św. Józefa, CAL-em.	pedagog
	Organizacja dożywiania.	pedagog
	Koordynowanie pracy świetlicy szkolnej – utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami dzieci.	nauczyciele świetlicy

ZAŁOŻONE OSIĄGNIĘCIA:

Absolwent naszej szkoły:

- Jest przygotowany do podjęcia nauki w szkołach ponadpodstawowych.
- Jest odpowiedzialny, zna swoje prawa i obowiązki.
- Ma poczucie przynależności do najbliższego środowiska i regionu.
- Jest przygotowany do podejmowania i realizacji zadań indywidualnych i zespołowych.
- Ma poczucie własnej wartości i godności.
- Zna i stosuje zasady i normy współpracy, zachowania się w grupie.
- Jest tolerancyjny i gotowy do niesienia pomocy starszym, słabszym i niepełnosprawnym.
- Ma szacunek dla symboli narodowych, zna historię i kulturę Ojczyzny, regionu.
- Rozumie potrzebę uczenia się i własnego doskonalenia, rozwija swoje zdolności i umiejętności.
- Dbą o higienę osobistą, otoczenie i zdrowe warunki życia.

EWALUACJA

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły nie jest dokumentem zamkniętym, ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań, dotyczących efektów wychowania szkolnego. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji.

Przez **monitorowanie** rozumiemy systematyczną i rozciągniętą w czasie obserwację sposobów realizacji przyjętych w *Programie* celów i zadań wychowawczych. Przeprowadzanie corocznej diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka i uwzględnienie w programie wychowawczo – profilaktycznym rekomendacji zawartych w diagnozie.

Ewaluacja jest natomiast pogłębioną analizą i interpretacją zebranych danych oraz oceną wartości *Programu*. Pozwoli podjąć decyzję, czy ma być dalej realizowany, a jeżeli tak, to czy należy go zmodyfikować.

Ewaluacja *programu wychowawczo - profilaktycznego* w naszej szkole przeprowadzana jest co trzy lata przez zespół zadaniowy powołany przez dyrektora. Dokonywana jest na podstawie wywiadów, analizy szkolnej dokumentacji, wyników zachowania i nauczania.